

KURYER LITEWSKI

w WILNIE we SRODĘ DNIA 12 KWIETNIA V. S. 1816 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Wilno dnia 12go kwietnia.

W wielki piątek, d. 7 t. m., po południu o godzinie 3ciej, w kościele katedralnym śpiewane było jedno z oratoryów nieśmiertelnego *Haydna: Siedm słów Chrystusowych na krzyżu*. Pienie to wykonywało towarzystwo amatorów i amatek, przeszło z 80 głosów i muzyki złożone. Nader liczny zjazd osób znakomitszych publiczności tutejszj i wielki zbiór ludu napętniał świątynią. W najgłębszj pobożnej cichości wszyscy słuchali tego nieśmiertelnego dzieła jenuiszu, które w tym razie, ożywione wdziękami głosu Gracy samych, stało się nową pieśnią chwały i holdu stworzenia dla Stwórcy, a razem uroczystym oddaniem czci dla najświętszych pamiątek religii chrześcijański, przez bożkiego jej stanowiciela na ziemi zostawionych. To uczucie, z jakim powszechnie przyjęto wykonanie tego pienia, należy się w największj części talentowi i pracy JPani *Neymalowski*, znajomj tu artystki i nauczycielki; same jej bowiem uczennice, składały grono młodych amatek, wchodzących do wykonania tego oratorium. Kierunek zaś wykonania trzymali, Dyrektoremie tutejszj orkiestry JPP. *Neymalowski* i *Poznański*.

Do szczegółów powodzi tegorocznej, o których w przeszłym donieśliśmy numerze, przydać należy: że kanał, prowadzący wodę do młynu, *tyszkiewiczowskim* zwanego na *popławach*, zupełnie osuszony został: gdyż woda wyżej, przy samym prawie moście drewnianego młynu, także *tyszkiewiczowskiego*, przerwawszy usypaną tamę, nowo utworzoną sobie drogą poszła do naturalnego koryta rzeki swj *Wilenci*. Na grobli za ogrodem botanicznym nad 3 łokcie szerokości ziemi nie zostało, i tę utrzymo już przez obwarowanie deskami ciągle czuwanie straży z kilkunastu ludzi. Chałupa pod tą góraj nad brzegiem, przed powodzią więcj jak na 20 łokci od wody oddalona, nareście rozebrana byđz musiała, a brzeg aż do samych ścian jej upadł. Most na *Wilence* prowadzący z *Popław* na *Równe pole*, został cały, ale z obu stron od brzegów tak oddzielony, że z pomiędzy dwóch koryt, nad trzeciemi zębami jego objętem, zdaje się wznosić. U bernardyńskiego cmentarza murowany parkan dosyć ucierpiał. Ponad *Wiliją* z obu stron zielonego mostu, na lewym brzegu tej rzeki, wiele domów wywróciło, albo zniósło.

Przybyły, a znajomy już w mieście naszym, JP. *Tarkwini*, w następujący poniedziałek, to jest dnia 17 t. m., ma śpiewać koncert w sali JPP. *Millerów*.

Kurs wicński na assygnaty: rubel srebny rub. 4 kop. 19; dukat rub. 12 kop. 33; imperyal rub. 41. k. 60.

W gazecie, *Poczta Północna*, czytamy z *Petersburga* pod 29 marca: „Były Rządca prowincji *tarnopolskiej*, Jenerał major *Baumgarten*, otrzymał rozkaz byđz gubernatorem cywilnym w *Kostronie*.—Wiacki gubernator cywilny, rzeczywisty radca stanu, *von Bradke*, w nagrodę długiej i chwalebnej służby, mianowany jest radcą tajnym i otrzymał rozkaz zasiadania w Rządzącym Senacie; na jego zaś miejsce gubernatorem cywilnym w *Wiatce* przeznaczony, będący dotąd gubernatorem cywilnym w *Mińsku*, rzeczywisty radca stanu, *Dołyński*.—Radca nadworny, *Dalar*, mianowany naczelnikiem archiwum w de-

partamencie inspektorskim głównego Sztabu Jego Cesarskię Mości.—Dyrektor wyższj policji wojskowej, byłj przy Ministrze wojskowym, Rządca wojenny, *de Sanglin*, przyłączony do Heroldji z pensją po 4000 rubli na rok.

W tejże gazecie z *Petersburga* pod dniem 1go kwietnia, czytamy: „Przeszłego wtorku, d. 28 marca, znajdujący się przy tutejszym Dworze poseł *Brytanii W.*, Lord *Catcart*, dawał wielki obiad, na obchód rocznicy, zupełnego pokonania w roku 1814, *Napoleona Bonapartego* i rzeczenia się przez niego tronu. Cesarz *Jegomość*, WW. *Xiążęta Mikolaj* i *Michal* i znajdujący się tu *Xiążęta cudzoziemscy*, raczyli obecnością swoją obiad ten zaszczyć. Zaproszeni także byli i wszyscy jenerałowie, którzy w tej wiekopomnej i pełnej chwały znajdowali się kampanii.

Podług gazety, *Ruski Inwalid*, przez rozkaz dzienny, dnia 26 marca, Jenerał major, *Sanders*, mianowany jest Dowódcą w *Izmajłowie*.

Przez rozkaz dzienny dnia 29go marca, dowódzca wojsk 1go korpusu, Jenerał jazdy, *Hrabia Wittgenstein*, uwalnia się za granicę na 8 miesięcy, licząc od dnia 15go kwietnia.

Podług gazety senackiej z dnia 25 marca: Przez ukaz najwyższy, d. 21go lutego, gubernski sekretarz *Leonow*, sztycharz liter przy depo kart jeograficznych; nieszczęśliwie paralizem ruszony został, i dla tej przyczyny ze służby uwolniony, za 25 letnią chwalebnią służbę otrzymał w dożywotniej pensji połowę pobieranęj gaży, 250 rubli.

W najwyższym ukazie pod d. 25 marca wyrażono: „Ze względu na starość jednych, a drugich słabość zdrowia, senatorów, rzeczywistych radców tajnych, *Szpielewa*, barona *Kotokolcowa* i *Leontjewa*, jenerał porucznika *Kożyna* i radcę tajnego *Obrezkowa*, najlaskawiej zupełnie uwalniając od obowiązków, rozkazujemy wypłacać pensji dla *Leontjewa*, po 6200 rubli obemu w tej liczbie i summę pobieraną przez niego z urzędu prezydenta kollegium medycznego; dla *Kożyna* zaś zupełną gażę senatorską po 5000 rubli na rok, ze skarbu państwa; i nadto ostatniemu z nich przez wzgląd na stan jego ubogi, nadajemy pięć tysięcy dzieścicin z nieuprawnych ziem skarbowych, w tych gubernijach, gdzie one wydzielone byđz mogą przez rozządzenie ministra skarbu.“

Cesarz *Jegomość* na podanie Komitetu Ministrów, rozkazał uznać konsulem pruskim w *Windawie*, rodaka kurlandzkiego *Hertziga*.

(Dokończenie *Konstytucji miasta wolnego Krakowa*.)

XIII. Jeżeliby zaprojektowane prawo od siedmiu części Reprezentantów przyjętem nie zostało, a Senat większością dziewięciu głosów uznał, że względy dobra publicznego, podanie takowego pod rozwagę Przewodawcy jeszcze raz koniecznie potrzebnem czynią, ma byđz rzeczony do prawa projekt odłożony aż na zebrać się mające w następnym roku Zgromadzenie, które względem niego stanowić będzie. Jeżeli to zdarzenie tyeze się interessów skarbowych, tedy prawo, które istniało w roku dopiero upłynionym, ma w swojej mocy pozostać.

XIV. Dla każdego, z sześciu tysięcy dusz przynajmniej złożonego Powiatu, ustanowionym być ma jeden Sędzia pokoju, przez zgromadzenie Reprezentantów obrany. Czas jego urzędowania trwać ma przez trzy lata. Prócz obowiązków Sędziego pokoju czuć on ma z urzędu nad sprawami małoletnich, nad wszystkimi funduszami publicznymi, własnością Kraju, i processami tyczącymi się Instytutów publicznych. Ma on się w tym dwojakim względzie z najmłodszym z pomiędzy Senatorów porozumiewać, któremu wyraznie jest poleconem staranie o dobro małoletnich i zawiadywanie wszystkimi processami, tyczącymi się funduszków i własności krajowej.

XV. Ma być ustanowionym Trybunał pierwszy Instancyi i Trybunał appellacyjny. Trzej Sędziowie w pierwszym, a czterey w Trybunale appellacyjnym licząc do tego razem ich Prezesów, pozostać mają dożywotnie na urzędach; reszta zaś Członków w liczbie, dla miejscowych okoliczności potrzebnej, powinna od wyboru Gmin zależeć i swój urząd w przeciągu pewnego tylko, prawem organicznym przepisane go czasu sprawować. Oba te Trybunały powinny wszystkie procesy bez względu na przedmiot lub charakter osób, rozstrzygać. Jeżeli wyroki obu tych Władz są zgodne, dalsza appellacya miejsca mieć nie może; jeżeli zaś ich rozstrzygnięcia we względzie na rzecz samę różnią się, lub jeżeli po poprzednim roztrząśnieniu aktów processu, uzna Akademia, iż jest powód do zanieśienia skargi za zgwałcenie prawa lub istotnego kształtu w postępowaniu sądowniczym processu cywilnego, ma być w tym, jak i we wszystkich innych przypadkach, w których kara śmierci, lub pozbawienie części są wyrokowane, przedmiot takowy jeszcze raz Trybunałowi appellacyjnemu podany. W takim zdarzeniu mają być do zwyczajnej Sędziów liczby, wszyscy Sędziowie pokoju Miasta i cztery inne osoby dodane, z których połowę każda główna strona podług swego życzenia, ze stanu miejskiego obrać może. Przytomność trzech Sędziów jest koniecznie potrzebną do wydania Wyroku w jakimym przedmiocie w pierwszej, pięciu w drugiej, a siedmiu w trzeciej Instancyi.

XVI. Najwyższy Trybunał składać się będzie w przypadkach artykułem X wymienionych, z następujących osób: 1) Z pięciu, losem wybranych Reprezentantów. 2) Z trzech Członków Senatu, których on sam do tego wyznaczy. 3) Z Prezesów obydwóch Trybunałów. 4) Z czterech Sędziów pokoju, wziętych kolejno. 5) Z trzech Obywateli, których oskarżony Urzędnik obrać jest mocen. Przytomność dziewięciu Członków jest potrzebną do wydania Wyroku.

XVII. Postępowanie sądownicze (*procedura*) w sprawach tak cywilnych, jak i kryminalnych, jest publicznym. Przy instrukcyi processów, a szczególniej o tych, które w ścisłym znaczeniu do kategorii processów kryminalnych należą, zaprowadzonym będzie rozpoznawanie przez Przysięgłych, a tą instytucyą powinna być do miejscowości kraju, kultury i charakteru mieszkańców zastosowana.

XVIII. Władze sądowe są niepodległe.

XIX. Przy końcu szóstego roku, licząc od czasu ogłoszenia Statutu konstytucyjnego, można będzie przez wybór Reprezentantów zostać Senatorem pod następującymi warunkami: 1) Potrzeba mieć trzydzieści pięć lat skończonych. 2) Odbić nauki w jednej z Akademii, będących w obwodzie dawnego Królestwa Polskiego. 3) Być przez dwa lata Prezydentem, przez dwa Sędzią, i dwa razy Reprezentantem na posiedzeniu Zgromadzenia. 4) Mieć własność nieruchomą, sto pięćdziesiąt złotych polskich wartującą, i w jej posiadaniu rok przynajmniej przed elekcyą zostawać.

Warunki dla zostania Sędzią, są następujące: 1) Potrzeba mieć lat trzydzieści. 2) Ukończyć nauki w jednej z wspomnianych wyżey Akademii, i godność Doktora otrzymać. Rok jeden przy boku Pisarza Trybunału pracować, i równie przez rok jeden u Adwokata praktykować. 4) Mieć własność nieruchomą, wartującą osm tysięcy złotych polskich, i takową przynajmniej rokiem przed elekcyą posiadać.

Ażeby zostać Sędzią w drugiej Instancyi, albo Prezesem Sądu pierwszey lub drugiej, potrzeba, prócz wszystkich tych warunków, piastować urząd Sędziego pierwszey Instancyi, lub być Sędzią pokoju przez dwa lata i raz Reprezentantem.

Ażeby zostać Reprezentantem Gminy, potrzeba mieć. 1) Dwadzieścia i sześć lat. 2) Ukończyć cały bieg nauk w Akademii Krakowskiej. 3) Być właścicielem gruntu, dziewięćdziesiąt złotych polskich wartującego, a przynajmniej rokiem wprzód nabytego.

Wszystkie w niniejszym Artykule przytoczone warunki, nie mogą być zastosowane do osób, które sprawowały w czasie istnienia Xięstwa Warszawskiego urzędy, które od nominacyi Króla, lub wyboru Seymików zależały; równie też i do owych, co od Wysokich umawiających się Mocarstw otrzymały urzędy, a przez to bez dalszego wywodu na wszystkie urzędy nominowanemi, lub obranemi być mogą.

XX. Wszystkie Akta Rządu, Prawodawstwa i Trybunałów, mają być w języku polskim pisane.

XXI. Dochód i wydatki Akademii, powinny być wzięte do powszechnego wykazu przychodów wolnego miasta *Krakowa* i terytorium jego.

XXII. Wewnętrzna służba bezpieczeństwa i Policyi, ma być sprawowana przez dostateczny oddział milicyi miejskiej. Oddział ten powinien być z czasu do czasu zmienianym, a dowodzonym przez Oficera, który w wojsku liniowym celujące położył zasługi. Dla bezpieczeństwa na gościncach i w Kraju, ustanowioną i rysztunkiem opatrzoną będzie dostateczna liczba konnych strażników policyjnych. W *Wiedniu* dnia 3go maja 1815 roku.

Hrabia *Razumowski*.

Xiąże *Metternich*.

Xiąże *Hardenberg*.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

FRANCYA

(z *gaz. Korr. Hamb.*) *Paryż*, dnia 26 marca. Mianowane już są osoby dworu Xiężny *Berry*. Pierwszym iałmużnikiem, Xiądz *Bombelles*; Damą honorową, Xiężna *Reggio*; Damami pokojowemi 6 Hrabini, między którymi znajduje się Hrabini *Lauriston*. Uroczystości z powodu zaślubin Xiążęcia *Berry* nastąpią około połowy maja. Xiąże po zaślubieniu mieszkać będzie w *Elisée Bourbon* — Hrabia *Blacas*, za którego przyjazd wiele się odmian spodziewaia, przybędzie tu około połowy przyszłego miesiąca — Mówią, że Hrabia *Artezji* ma zaślubić jedną z Xiężniczek Brazylijskich — Jenerał *Debelle* skazany został przez sąd wojskowy na śmierć. Odwołał się on do łaski Króla. Jenerał *Travot* także skazany został na śmierć, przez Sąd wojskowy w *Rennes* i również ucieka się do miłosierdzia królewskiego. Gdy Jenerałowi *Debelle*, wczora wieczorem, w obecności zebranej straży, wyrok śmierci był czytany, wysłuchawszy bez najmniejszego wzruszenia powiedział: „Twarz moja nie zmieniła się zgoła, bo sumienie moje jest czyste. Jeżeli zechce Król rozciągnąć łaskę swoją nad poddanym, który tylko był uwiedziony, w tedy całe życie poświęcę na poprawę błędu moiego. Jeżeli śmierć tylko sama błędy moje zdolną jest zatrzeć, gotów jestem umierać. Niech żyje Król! Niech żyje Król! „ — Gdy Xiążęcia *d'Enghien* na śmierć prowadzono, powiedział: „Nie lękam się śmierci; ale żał mi, iż ją z rąk Francuzów odbieram.”

Xiąże *Holstein Gottorp*, który się do ziemi świętey pod białą banderą chciał udać, otrzymał pasporty dla siebie od naszego Króla w *Gandawie* — Znaiomy malarz *David*, o którym mówiono, że iest do *Pruss* wzwany, zostanie w *Bruxelli* — Przedsięwzięto środki, przeciwko wchodzeniu do naszego kraju niektórych dzienników belgickich — Podług tutejszych gazet w noc d. 26 stycznia, spłonęła ogniem część miasta *Quebeck*. Zbrojownia także się spaliła — Zandarmerya poymała w *Chatellerault* dwóch Anglików, którzy przed rokiem skradli 150,000 fr. w jednym domu handlowym w *Bristol* — Bonapartyści czyli Liberaliści poznają się

teraz po czerwonej podszewce u kapeluszu — Pan *Caraman* ma być mianowany posłem naszym do dworu wiedeńskiego.

Paryż, dnia 28 marca. Dnia 24 t. m., obchodzona była w *Nancy* uroczystość wstąpienia na tron N. Cesarza *Alexandra*. Przed ratuszem, obok białej chorągwi, umieszczony był herb rossyjski. Wieczorem miasto oświetlone było, a rossyjski *Kommendant Baron Sas*, dawał bal świetny.

Śmiertelne szczątki *Delfina*, syna *Ludwika XVI*, wydobyte być mają z cmentarza ś. *Małgorzaty*, i postawione obok tronu jego rodziców. — Zapewniają, że ieden z *Xiążąt naszych*, który może największą miał przyczynę użalania się na postępowanie *Jenerała Debelle* we *Francyi południowej*, nappierwszy wstawiał się za nim do *Króla*, który zamienił karę śmierci na 10 lat więzienia. *Siostra Jenerała Debelle*, która obecna była na wszystkich posiedzeniach sądowych w jego sprawie, gdy usłyszała czytany na niego wyrok śmierci, krzyknęła przerażona, rzuca się w rozpacz do drzwi sali, z kąd upadła w konwulsjach wymieść trzeba było. Za powrotem do przytomności, podała prośbę do *Króla* — *Xiążę Enghien*, piszą gazety nasze, mało się nie spalił tegoż dnia, którego na świat przyszedł. Zapalił się blisko niego stojący spirytus, i ledwo w tedy uratowano dziecię. *Bonaparte* zapytał raz *Jenerała Moreau*, coby rozumiał o *Xięciu d'Enghien*? Ten dawał tak wielkie pochwały talentom jego, że *Bonaparte* z zazdrości mocno się obraził. *Moreau* miał później często żałować, że tak wychwalał *Xięcia* przed *Bonapartem*.

Podług gazet angielskich, *Lorda Grey* wezwano także za świadka w sprawie trzech uwięzionych *Anglików* — Rzeczą względem pisemka *Nain Tricolor* (*Karzet trójkolorowy*) rozstrzygnięta będzie w sądzie prewotalnym — Mówią, że wszyscy urzędnicy, którzy podpisali się do Aktu dodatkowego *Konstytucyi Bonapartego*, będą także skazani na ustąpienie z *Francyi* — *Xiążę Eugeniusz* kazał wyprzedac dobra, które dotąd we *Francyi* posiadał.

Paryż, dnia 29 marca. Mówią, że *Hrabia Blasas* mianowany jest posłem nadzwyczajnym przy dworze rzymskim, dla zawarcia nowego *Konkordatu* z *Papieżem* — *Hrabia Choiseul Gouffier* ma otrzymać znakomite miejsce w *ministryum* — Dnia 28 t. m. przydował *Król* w radzie ministrów — *Las Bułowski* ma być zamieniony w *Park angielski* — Wielu *Protestantów* z *Francyi południowej* wynosi się do *Ameryki* — Kara śmierci *Jenerała Travot* zamieniona na 20 lat więzienia. Teraz nastąpi także wprowadzenie sprawy *Marzałka obozowego Rigaud*, który utrzymywał był korespondencją z wyspą *Elbą* — Dwór ma się udać do *Fontainebleau*, gdzie na maj oczekiwany jest *Xiążę* *Następca tronu neapolitańskiego* z córką swoją *Xiężniczką Karoliną*. *Monsieur*, obadwaj *Xiążęta*, jego synowie i *Xiężna Angouleme* przyjmować będą N. *Familią neapolitańską* w *Lyonie* — Pogłoska, że trzej uwięzieni tu *Anglicy* przeprowadzeni zostali do *Conciergerie*, a *półkownik Boyer* do więzienia *la Force*, jest bezzasady.

Dnia 26 t. m. N. Pan słuchał mszy w pokojach swoich. *Król Jmć* wolny już jest powiększey części od udęczeń podagry, po których tylko jeszcze słabość w schyleniach kolanowych pozostała. *Xiążę Luxemburg*, *Par Francyi*, przeznaczony na posła francuzkiego przy dworze *Brazylijskim*, miał u *Króla Jmć* audyencją pożegnania d. 24 t. m. — Przed kilką dniami dawał *Xiążę Wellington* w *Paryżu* bal i wieczerzę. Obawiano się, aby nie chorował; iadł potrawę jakąś, która mu zaszkodziła; a ztąd roznieśli zlemyślący pogłoskę, iakoby miał być otrutym. Tymczasem *Xiążę* powrócił już do zupełnego zdrowia — Wylączeni zostali z listy członków *Instytutu*: *PP. Garat, Cambaceres, Merlin, Sieyes, Roederer, Arnault, Napoleon Bonaparte, Lucyan Bonaparte, Regnaud, Maret, Maury, Etienne, Lakanal, Lebreton, Gregoire, Mongez, Józef Bonaparte, Monge, Carnot, David, Castellan, Thibault i Breton* — Najnowsze listy z *Londynu* donoszą, że *Lord Liverpool* przed trzema dniami prosił, dla siebie o uwolnienie

z *ministryum* — Z listami z *Rzymu* otrzymano notę, którą tameczny *Posel Xięcia Rejenta Portugalskiego* podał *papieżkiemu Sekretarzowi* stanu przeciw *Bulti*, przez którą, zakon jezuitów znowu przywrócony został. Dwór *Portugalski* uskarża się przeciw temu przywróceniu w nader mocnych wyrazach i nie może dostatecznie wyrazić zadziwienia swego z tej przyczyny.

A N G L I A.

(z gaz. berlin i hamb.) *Londyn, d. 29 marca: d. 27 t. m.*, około godziny 11tej wieczorem, w nowym, umyślnie przyporzadczonym pojeździe, przybył *Xiążę Rejent* do *Carltonhouse*, w towarzystwie *P. Bloomfield*. Tegoż dnia *Królowa* z obiema *Xiężniczkami*, córkami swemi z *Windsor* tu przybyła. *Xiążę Leopold Cobourg* ciągle w *Brigton* bawi — Od wczorayszego rana w *Carltonhouse* tak wielki był nacisk z odwiedzinami, iż w wielkiej sali przyjęcie ich odbywać się musiało — *Xiążę Rejent* dawał już audyencye *Lordowi Kanclerzowi*, *hrabiemu Liverpool*, *Lordowi Castlereagh*, etc. Wczora około 6 wieczorem udał się *Xiążę* do *Królowej* i był u niej na obiedzie — *Xiężna Cumberland* od kilku dni nieco jest słabą — *Zaślubiny Xiężniczki Karoliny* odprawia się d. 16 kwiet. w *Carltonhouse*: arcy biskup *Canterbury* spełni obrzęd pobłogosławienia ślubu — Mówią, że *Lord Castlereagh* wezwany już został, do podania *Xięciu Rejentowi* planu, względem nowego *ministryum*. — W gościnnym domu iednym członki opozycyi oświadczyć mieli, iż dopóty nie zgódzą się na żadne zezwolenia pieniężne, dopóki *P. Tierney* ministrem niezostanie — *Xiężna Wallii* (małżonka *Xiążęcia Rejenta* nie myśli) do *Anglii* powracać. *Następujący wiosny* ma ona zwiedzić wyspy archipelagu greckiego — *Lady Wilson* miała w *Brigton* u *Xięcia Rejenta* audyencją, nader łaskawą z początku, ale niepocieszną na końcu, względem losu męża swojego — Na żądanie więcej 70 członków rady *gminney*, *Lord Major* złożył na dzień 22gi t. m. zgromadzenie rady. Mają się naradzać nad ułożeniem prośby do parlamentu, względem wojska i wydatków publicznych. — Gdy po ważnym posiedzeniu *Izby niższej* d. 18go, w nocy się rozchodzili, wszystkie lampy w bliskości parlamentu pogaszone zostały. (które od niedawnego czasu gazem oświetlone były) — *Xiążę Wellington* jest teraz w *Bruxelli* — *Józef Bonaparte* chce osiaść nad rzeką ś. *Wawrzyńca* w *Kanadzie*, i założyć tam koloniją francuzką — W *Kwebeku* miał być wielki pożar — *Amerykani* między jeziorami *hurońskiem* i *górnem* twierdzę zbudowali — Pierwszy raz po 2ch miesiącach, d. 21 t. m. *Xiążę Rejent* przejazdki użył. Zawsze iednak słaby jest.

W *Drommery*, *hrabstwie Belfast*, rozruchy zaszły — *Sir Th. Maitland*, który na okręcie *Bombay* do *Tunctu i Trypolu* iedził, i z obydwoma *Bejami* korzystnie miał rozmowy, od *Beja trypolitańskiego* otrzymał w podarunku lwa, strusia, etc. Ztamtąd do wysp *jońskich* iedził, dla zawiezienia żołdu dla załogi tameczney; ale z przyczyny ciągłego panującego tam morowego powietrza nie wysiadł: do *Malty* powrócił, gdzie ścisłą kwarrantannę odprawić był przymuszony.

W obu *Izbach* parlamentu *Bill naturalizacyi Xiążęcia Sax-Coburg* iednogłośnie przyjęty został. W *Billu* tym oznaczona jest także ranga, którą *Xiążę* iako *Anglik* mieć będzie. Następnie on zaraz po *Xiążętach* domu królewskiego i otrzymuje tytuł *Xiążęcia Kendal*. Jest to dawny tytuł królewski, który nosiła małżonka *Jerzego I.* *Liberya Xięcia* i *Xiężniczki*, czyli przyszyłej *Xiężny Kendal* nie będzie barwy czerwonej, iak *Xiążąt* domu królewskiego, ale barwy domu *Coburg*. *Zaślubienie* wysokiej tej pary nastąpi d. 16 kwietnia w pałacu *Rejenta*.

Rozszerzono tu pogłoskę, iakoby *Bonaparte* chciał doświadczyć: iak czynnym jest żołnierz angielski, w wypełnieniu swej powinności. *Bonaparte* miał przeysć daley za oznaczony sobie obręb, a żołnierz stojący na straży, spostrzegłszy to, natychmiast, gdy się *Bonaparte* powracać wzbraniał, do niego strzelił. Tymczasem ostatnie listy z wyspy ś. *Heleny* nic o tém nie namieniają.

Gazety nasze zawierają następujący wyciąg z listu, który miał być pisany od Xiecia Wellingtona do Króla francuzkiego: „Pozwolisz mi W. K. M., ażebym się do niego uduwał w okolicznościach, na uwagę Jego zasługujących. Nie ma ważniejszych nad te, w których się teraz znajdujemy. Europa zostaje teraz w pokoju, na słowie i odpowiedzialności mojej; ale dosyć jest jednego tylko słowa, aby ją z bezczynności tej poruszyć. Słowo to wyrzuczone będzie, jeżeli tegoś w rządzie nie nastąpi. Pokój tego kraju zawisł jedynie od obecności wojsk sprzymierzonych; oddalenie się ich byłoby hasłem do nowego nicuknionego wstrząśnienia. Większość Ultra-Royalistyczna w obu Izbach utrzymuje poróżnienia i nieufność. W. K. M. możeś być pewnym, że zrobiło największego złego znajduje się we własnym jego pałacu.“

Dnia 24 t. m., mocne trzęsienie ziemi dało się uczuć w *Lincoln* i okolicach, co rzadkiem jest zdarzeniem w *Anglii*. W *Newstead* zapadło sklepienie jednej sali. W *Mansfield* wybiegł Xiądz od ołtarza ze wszystkimi ludźmi z kościoła. W *Leakey* i innych miejscach mocno uszkodzone zostały kościoły i inne gmachy publiczne.

Pisma publiczne *Lońdyńskie* oskarżają znakomitych Urzędników *Angielskich*, o wprowadzenie do *Anglii* bardzo wiele kuferek *Bruxelkich*, iedwabnych materii i porcelany bez opłaty cła.

A U S T R Y A.

Z *Wiednia* d. 5. kwietnia. Według wiadomości z *Weroni* pod d. 30 marca, polepszył się tak znacznie stan zdrowia N. Cesarzowej, iż wszystkich serca powzięły nadzieję, że groźne niebezpieczeństwo choroby przeszło już po największej części. O godzinie 7mej wieczorem ogłoszono następujący buletyn: „Dzień dzisiejszy przeminął tak dobrze, że N. Cesarzowa spać nawet mogła przez dwie godziny. Zdaje się więc, iż niebezpieczna choroba ustawać zaczyna, i można mieć nadzieję, że N. Pani pożądanę odzyska zdrowie.“

W I O C H Y.

Gazeta *Diario Romano* pod 23 marca z *Rzymu* donosi o mianowaniu kardynała *Leardi* na nuncjuszu papieżkiego do *Wiednia*. Według tejże gazety, hrabia *Mier*, szambellan Cesarza austriackiego, przybył do *Rzymu* d. 18 t. m. w nadzwyczajnym poselstwie od Monarchy swego, a dnia następującego, przez posła austriackiego przy dworze papieżkim prezentowany był Kardynałowi Sekretarzowi Stanu, dnia zaś 21go miał audyencyą u Cyca s., który go z oznaczającą się przyjął łaskawością. Według doniesień z *Medyolanu*, Dowódca wojsk c. k. w *Lombardyi*, Hr. *Lulna*, z *Weroni* tam przybył. Poseł Cesarza Jęomości *Wszzech Rosyji* i minister pełnomocny przy dworze cesarsko-austriackim, hrabia *Stachelberg*, do *Weroni* wyjechał; poseł *Brytanii* W., Lord *Stewart*, pierwiej nieco z *Medyolanu* do *Florencyi* wyjechał.

W *Parmie* d. 19 marca wyszło ogłoszenie ze strony Cesarza Jmci austriackiego, iż ustaje Rząd tymczasowy Xieźw *Parmy*, *Placencyi* i *Gwastalli*, przez Cesarza Jmci w miesiącu kwietniu roku przeszłego przyjęty, i że też rządy Cesarz Jmci powraca w ręce Arcy-Xieźny, *Maryi Ludwiki*, Xieźny *Parmy*, ect. Xieźna Jęomość mianowała Margrabiną *Tirelli* z domu *Malaspina*, i margrabiną *Fauluzzi* z domu *Pallevincini*, swemi Damami pałacowymi; margrabię *Terelli* i Hrabiego *Ferdynanda Tocchi*, swymi szambellanami. — 22 i poprzedzających dni marca wiele wozów i ekwipażów Arcy Xieźny *Maryi Ludwiki* do *Parmy* przyszło.

W noc z dnia 16 z. mca, wybuchnął gwałtowny pożar w *Friesach* w dolnej *Karyntyi*, który w krótko 55 domów pochłonął. Znajdujące się w ten czas w tém miejscu ekwipaże dworskie podróżniącey Arcy Xieźny *Maryi Ludwiki*, z największego niebezpieczeństwa, bez szkody uratowane zostały.

Hrabia *Gottorp* odbywa ogle kwarantanne w *Ankonie*. Jako pielgrzym do ziemi świętej, znajduje się pod opieką Króla *Francyi*. — *Lucyan Bonaparte*, wyproceedził się z swoją rodziną, do dóbr *Raffinella* pod *Trascati*, chce tam osiąść, a dla braku gotowizny, ma zamiar sprzedać piękny posąg *Minerwy*.

Z *Parmy* donoszą pod dniem 14 marca, co następuje: Dnia wczorayszego po południu przyjechał tu *Wiednia* hrabia *Magawly Cerati*, Minister N. Arcy-Xieźny *Maryi Ludwiki*, czcigodney Pani naszej, i potwierdził nam tę pożądaną wiadomość, że ieszcze przed koncem tego miesiąca uszczęśliwi nas przybyciem swoim. N. Xieźna oświadczyła, iż nie chce być uroczystie przyjmowaną, i że życzy sobie, aby przeznaczone na przyjęcie tej summy na wsparcie ubogich obróconemi były. — Według urzędowego ogłoszenia, obrała sobie N. Pani na przyszłość taki tytuł: „Najjaśniejsza Cesarzowa Xieźniczka, Arcy-Xieźna *Austriacka*, *Maryja Ludwika*, Xieźna *Parmy*, *Placencyi* i *Gwastalli*. — Damą honorową N. Pani jest Hrabina *Scarampi*, z domu *Baronowa Montfrault*; Kawalerem honorowym polny Marszałek-Porucznik hrabia *Neipperg*, W. Szambellanem hrabia *Stefan Savitale*; W. Koniuszym Margrabią *Kazimierz Millipi Scagna*, a W. Ministrzem obrzędowym hrabia *Anguissola d'Altoe*. Oprócz tego mianowała N. Pani 14 Dam pałacowych, iednę Panne dworu, 12 Szambellanów etc.

Barbaryczykowie zaczynają napastować okręciki pocztowe, wysyłane z kraju *Piemontskiego* i *Genui* do *Sardynii*; pod pozorem, iż owe okręciki nie mają prawa wywieszania angielskiej bandery, do czego dla bezpieczeństwa swojego pozwolenie otrzymują. Spodziewała się, iż położona będzie tana tym niepokojem, tak szkodliwym całemu handlowi krajów *Sardyńskich*. — Do *Genui* zawiął d. 6. marca bryg z wyspy *Malty*, pod sprawą Kapitana *Ferengia*, który tam doniósł, że okręt jego rewidowała iedna szebeka *Tunetańska*, i że tej Dowódzca żądał od niego summy pieniężnej i obszedł się z nim najnieprzywoiciej, lubo okręt jego miał banderę angielską. Doniesiono to Admirałowi *Lordowi Exmouth*, który pomści się obelgi, wyrządzoney banderze *Angielskiej*. Lord ten wypłynął już z portu *Genueńskiego*. — Według doniesień z *Rzymu*, zaniechaniem zostało z rozkazu *Papieża* sądowe postępowanie z kilkoma godnymi raganymi *Kardynałami* i *Duchownymi*, i zapieczetowano akta dotyczące tego przedmiotu. *Papież* zaprzestał na przesłaniu listów apostoelskich do kilkunastu winowajców, oddając ich pod sąd własnego sumnienia. Jmci udadzą się na pokutę do klaszterów.

W Y S P A S H E L E N Y.

(z gazety *Korrespondenta Hamburskiego*)

„Wyspa s. *Heleny* (pisze pewna Dama na wyspie tej będąca pod dniem 6 stycznia) ma wiele pięknych pociągających okolic. Od przybycia tu *Bonaparte*go, miewany często bale i inne uroczystości. Uczta, która wczora Polkownik ieden *Angielski* pod namiotami dawał, kosztowała 250 f. s. *Bonaparte* ma zwyczaj, dotykać uszu wszystkich mężczyzn, z którymi rozmawia iedli mu co przyjemnego mówią. Prezentowana byłam *Bonapartemu* wtedy właśnie, kiedy się przechadzał po ogrodzie ze swoimi jenerałami, którzy wszyscy kapelusze pod pachą trzymali. Prosił mnie, abym zaśpiewała arya włoską. Wyznaię, że byłam się nieco zmieszala, widząc za moim krzesłem dawniejszego władzę świata, a teraz więźnia stanu. Dnia 2 stycznia byłam u niego na obiedzie. U dworu w *Longwood* zachowuje się największa etykieta. Wszyscy Marszałkowie i osoby jego orszaku zachowywali z najgłębszym uszanowaniem milczenie. Ja rozmawiałam ciągle z N. Panem, co wszystkich mocno zadziwiło. Srebro jego stołowe jest nader kosztowne. Każda porcelanowa filiżanka kosztuje najmniej 25 f. s. Przyozdobione one są widokami *Egiptu*, etc. etc. Miasto *Paryż* ofiarowało mu w podarku ten serwis. Musiałam z nim grać w *Tric-Trac*. Jest on bardzo żywy i podczas gry śpiewa. Od swego stołu posłał dla pewney Panny cukrow, których i dla mnie ofiarował. *Las Casas* mówił mi później, że dawnicy Królowe nawet nigdy od niego podobnych grzeczności nie odbierały, i że czasami po 7 Królów i Xiążąt oczekiwało w przedpokoju przypuszczenia na audyencyą, beziey otrzymania.“

Dziedzictwa dwóch części od Józefa i Tadeusza nabyte, pomnażaniem długów mogłaby wynikać — Wszedł w umowę z Wielmożnym Mateuszem Wańkowiczem o wypuszczenie onemu (jedyńc cęlem na opłacenie długów Ignacego Stetkiewicza i Antecessorow jego) Prawem zastawnym; jakoż w roku tysiąc siedmset sześćdziesiątym miesiąca marca dwódziesiątego dnia, wzięwszy summy *Talarow Bitych dziewięć tysięcy dziewięćset*, i wypuścił — Z której summy Ludowice in voto Przysickiej, i Teresie in Virginali statu, posagowej summy od których przelew na dochodzenie wszelkich pretensyi do Pożenek i Kaniewa, mianowicie klejnotów, srebra i ruchomości Matczynych opłacono onym *Talarow Bitych dwa tysiące czterysta* — Chlewińskiemu długu Joanny z Krasińskich Stetkiewiczowej Matki Ichmościor Stetkiewiczow *złtch kurencyi Ruskiej tysiąc ósmset* — Długi osobiste Ignacego Stetkiewicza — imo: żenie Ignacego Stetkiewicza Katarzynie z Jozeffowiczow Stetkiewiczowej za przelewem Prawa zastawnego na Kaniew od Ignacego Stetkiewicza oney wydanego z całym procederem *złtch kurencyi Ruskiej sześćdziesiąt tysięcy* zdo: Mikołajowi Stetkiewiczowi *Talarow Bitych czterysta sześćdziesiąt* ztio: Dłuskiemu *Talarow Bitych dwieście* 4to: Mateuszowi *Talarow Bitych dziewięćdziesiąt pięć* 5to: Woynom Czerwonich *złtch sto* — Udzielnie srebrem temuż *złtch kurencyi Ruskiej ósmset* — 6to: Antoniewiczowi *złtch Polskich trzy tysiące* — 7mo: Jakowickiemu *Talarow Bitych pięćset* — Onym po opłacawszy, i przelewy konwikcyow na Ignacego Stetkiewicza przewidzione od onych wzięwszy Mateuszowi Wańkowiczowi Sędziemu w spokojną posesyją majątności Pożenek i Kaniewa postąpił — Którym Wańkowicz possydując te majątki, gdy nie opłaceni jeszcze Kredytorowie procederami uiszczać zaczęli, i do ostatniego stopnia konwikcyę doprowadzać, a niechając wyexpossejzonować się częściow Pożenek i Kaniewa na satysfakcyę pretensyom Kredytorow, objęciem każdemu ad proportionem summ, przymuszonym został, wnikając w widoczną stratę majątku przez pomnożenie za konwikcyami possesorow, kombinować się — Jakoż Łyczkowskieu za pośrednictwem przyjacielskim długu Krzysztofa Stetkiewicza *Talarow Bitych sto dziewięćdziesiąt sześć złtch Polskich cztery* — Butwifowskiemu za Krzysztofa Stetkiewicza *złtch Polskich sześć tysięcy sto sześćdziesiąt* — Szczytowi za Krzysztofa Stetkiewicza *złtch Polskich dziesięć tysięcy* — Długi osobiste Ignacego Stetkiewicza za Obligami od tegoż imo: Jozeffowi Stetkiewiczowi Czerwonich *złtch dwadzieście pięć* — zdo: Franciszkanom Sieńskim *Talarow Bitych sto trzydzieście* ztio: Wojdziewiczowej *Talarow Bitych pięćset* — Też Wojdziewiczowej udzielnie *złtch Polskich pięćdziesiąt* — 4to: Musnickiemu *Talarow Bitych sto osm dziesiąt* 5to: Bazylanom Pustynskim *Talarow Bitych dwieście dwadzieście* 6to: Borodiczom *Talarow Bitych dwieście* 7mo: Zienkowiczowi *Talarow Bitych sto* — Ktore tu długi w siedmiu numerach wyszczególnione osobiste samego Ignacego Stetkiewicza, jako przez onego zaciągnione, Mateusz Wańkowicz opłaciwszy, przelewy z całym procederem od wszystkich wyż wspomnianych do uzyskania na Ignacym Stetkiewicz, uzyskał. — A w roku tysiąc siedmset osmdziesiątym szóstym Januarii dwódziesiątego siódmego dnia — Po zawarciu się na wzajem, Mikołaj Stetkiewicz Jana Ciechanowieckiego i Wańkowiczow possesorow zastawnych majątności Pożenek i Kaniewa — A Jan Ciechanowiecki i Wańkowiczowie, Mikołaja i Ignacego Stetkiewiczow dowodząc, że majątności Pożenek i Kaniewa, mianowicie ich części supra valorem hæreditatis opłaceniem licznich summ, przez onych zaciąganych różnym Kredytorom, i z nabycia dwóch części Pożenek i Kaniewa od Józefa i Tadeusza Stetkiewiczow, oraz za przelewem od onych pretensyow z Opieką na Ignacego i Mikołaja Stetkiewiczow są obarczone, przed Sąd Ziemi Powiatu Sieńskiego — Między Mikołajem Stetkiewiczem, Janem Ciechanowieckim, i Wańkowiczami stał oczewisty Dekret. — A na Ignacego Stetkiewicza jako nie stawiającego nad ultimarny kontumacyiny z wskazem i uznaniem in ammissionem Cause et hæreditatis części 4tey z majątności Pożenek i Kaniewa onemu przysłuchującej się — Potakowym Dekrecie Wielmożni Kasper i Józef Wańkowiczowie zesłigo Mateusza Wańkowicza Sukcessorowie w roku tysiąc siedmset osmdziesiątym ósmym Mca Februsry dwódziesiątego ósmego dnia, za immedyacyą przyjacielską obliczywszy się z Janem Ciechanowieckim Szambelanem Dworu Polskiego — Sukcessorem Antoniego Ciechanowieckiego Starosty Chosławskiego, o różne pretensye tak ad fundum, jakoteż ex fundo regulowane niemniej, i opłacone długi, za Stetkiewiczow umiarkowawszy się, sumnę dwadzieście sześć tysięcy rubli srebrnych za wszystkie swoje pretensye, w licząc w tą i sumnę w Prawie zastawnym znajdującą kontentowali się i z posesyi Pożenek i Kaniewa ustępując, Janowi Ciechanowieckiemu kwitacyą ze wszelkich swoich pretensyi, razem i przelew wiełkow sobie szufujących z opłacenia długow Stetkiewiczowskich wydali. — W ślad czego, i Mikołaja Stetkiewicza Sukcessorowie, Krzysztof i Józef, Stetkiewiczowie z Braćmi i Siostrami swoimi w roku tysiąc siedmset dziewięćdziesiątym czwartym marca dwódziesiątego ósmego dnia, niechając na expensa prawne uarażać się, a przyscicie do posesyi czasu przeciągłego przewidując, i nie inaczej jak za odkładem summy jaka się wywiąże, przez oczewiste wyroki z różnych pretensyow wnikających — Unikając z tey przyszłości i niepewności, oraz Wielmożnym Ciechanowieckim, powodem bydy do expens prawnych, w wyprowadzeniu różnych Aktow Dekretami uznanych, nad sprawiedliwość przeczuwając — Prawo wieczysto-przedażne na część sobie z Pożenek i Kaniewa przychodzącą w Hraźdańkiej Pałacie przyznana Janowi Ciechanowieckiemu Oycowi *Złtch Dellatorow* z przelewem wszelkich pretensyi w tymże prawie wypisanych procesami, pozwami, i dekretami objętych do dochodzenia na Ignacym Stetkiewiczow, jako po śmierci matki Joanny z Krasińskich Stetkiewiczowej wszelkich ruchomości, klejnotow, złota, srybra, &c. summ w gotowiznie, i na proceocie u Kasztelanowej Ogińskiej *Talarow Bitych siedm tysięcy*, a przez Ignacego Stetkiewicza zabranych i zyskanych, wydali — Między tym w roku tysiąc siedmset dziewięćdziesiątym trzecim miesiąca Februsry dwódziesiątego ósmego dnia — W moc praw wieczystych, różnych Dekretow Trybunalskich, i niższych instancyi wyż wspomnianych, wedle Najwyższych Ukazow Janowi Ciechanowieckiemu Oycu *Złtch Dellatorow*, majątnościow Pożenek i Kaniewa ze wszelkimi przynależnościami, tak, jak te majątności w sobie mają bez żadnego niódkiego zaprzeczenia, i od roku tysiąc siedmset pięćdziesiąt pierwszego, aż do roku tysiąc ósmset szesnastego zmanifestowania — Od wszelkich pretensyow jesliby się jakie bydy, czy do dziedzictwa, lub z pretensyami, jakimi prawnymi lub nie prawnymi, do tych majątnościow okazały, dawnością mocą Ukazow, okrywając, przez Niższy Sąd Sieński odkaz nastąpił — Wszelak dla przekonania powszechności, i opinij w złym rozumieniu ugaszania, likwidując ze wszystkich szczeguł wyż wypisanych... Antecessorow 4tą część, a osobista całość massa summ, składającą część Ignacego Stetkiewicza (jesliby z Oycem swoim nieprzemilożal dawności) wypadła bydy należytością wyexwidowawszy część czwartą Pożenek i Kaniewa przed weysciem w posesyją tey części, przez Sukcessorow Ignacego Stetkiewicza opłaty, *Rubli srebrnych dwadzieście sześć tysięcy, trzysta sześćdziesiąt dziewięć kopiejek osmdziesiąt siedm i pół* — Jeszcze nie licząc w to procenta tym czasowie od summ przez Wańkowicza różnym Kredytorom opłaconych a czasu exempcyi tymże Wańkowiczom Janem Ciechanowieckim z wrósonych. — Jak tedy Ignacy Stetkiewicz sam osobą swoją zawiniwszy, i nie przewidując w Sądowictwach pomyslnego wyroku zawsze in contumatione miał się — W reszcie nie manifestując nikogo o wyż wspomniane czynności — Tym samym pokrywając moc dochodzenia swojej części dawnością, w takie miejsce wymknął, skąd żadney wiadomości powziąć nie można było, gdzieby się znajdował. — Aż teraz Tomasz Stetkiewicz Imieniem swoim, i Konsukcessorow swoich, lecz bez pomienienia Imion Konsukcessorow wskrzeszając co Ojciec onego utracił, i dawnością pokrył; wytuszony fałszem Manifest w Sądach Ziemi Powiatu Sieńskiego roku terażniejszego tysiąc ósmset szesnastego Januaryi dziewiętnastego dnia na *Złtch Dellatorow* Adama Chorążego Pttu Sieńskiego, Mikołaja Deputata, do Dworzańkiego zebrania Gubernii Mohilewskiej Ciechanowieckich oczerniając Antoniego Ciechanowieckiego Starosty Chosławskiego *Dziada Złtch Dellatorow* razem i wszystkich Possesorow dawniejszych i terażniejszych jakby „ W roku tysiąc siedmset pięćdziesiątym — Zesłzy Starosta Chosławski z tumultem ludu uzbrojonego prz. bywszy do Dworu Pożenek, zabrał wszystkie Juris possessionis, hæreditatis, et omnis tituli Dokumenta, kwity płaconych prowizyi, i dalsze wszystkie z różnymi Prawa, procedera prawne i co się mogło znajdować z Dokumentow, Imięniowi Stetkiewiczow służących do Dóbr swoich zawiózł, a w roku tysiąc siedmset pięćdziesiątym pierwszym marca pierwszego dnia powtórnie bez obwieszczenia, i sprowadzenia Urzędnika, tumultarnie na Dobra znowu Pożenki najechawszy, sub titulo Urzędowej tradycyi; zboże, bydło rogate, sprzęt znaczny domowy, mobilis, i tam daley, nie pozwalwszy Aktorem, nic ex fundo wynieść pozabierał, i też Dobra w swoją posesyją zagarnawszy tak sam Starosta Ciechanowiecki, jakoteż Possescorowie i Następcy jego, poddaństwo przez różne sposoby zubożyli, i do precz wwiósł na nie mało chat uciskiem zmusili, zaniosł — A jako takowy Manifest z rzeczy w sprawie wychylając, i rzecz nie była w porządku procederu, oraz w objęciu Dóbr Pożenek i Kaniewa wyraża, tak w powyższym tym objaśnieniu sprawy po krótko całe dzieło, jakim ciekim, i obrotem nastanie swoje miało, i aż do końca dowiodło się zjśnając, nie wprzódy ma (jeżeli tym się nie przekona) do sprawy przychodzić, aż paręką dostateczną i odpowiednią na odpowiedź, za narządzenie na expensa prawne po sobie u Sądzie Obżłtny Jmść postanowi, i gdyby w jakikolwiek z kim umowy nie wchodził zastrzega się — Czyniąc takowe objaśnienie w tym processie na wyż wymieniony Imieniem Jana Stetkiewicza Porucznika Gwardyi Woysk Polskich zaniesiony Manifest w Osobie mojej, i Brata mego Remanifestuję się — w Protokule Potocznym — Podpis takowy.

Adam Ciechanowiecki Chorąży Powiatu Sieńskiego.

Jankiel Josielowicz Jogiches Tenutor dochodów funduszowych Miejskich od Łokciów i Budek Przemysłowych, wyprzedazy różnych produktów i żywności pobierających się; chociaż wydany na ten pobor przez arenę miasta Wilna i przez wyższą Zwierzchność Approbowany Instruktarz na wszystkich rynkach publicznych i przy wjazdach do miasta w drukowanych egzemplarzach do miejsc przeznaczonych przez Pośrednictwo Policji Miejskiej w skutek Komunikacji przesłanej do niej od Rady tutejszej przybić nie zaniedbał; uważa być potrzebą podać takowy Instruktarz do powszechnej wiadomości przez gazetę Kuryera Litewskiego z tem ostrzeżeniem, iż użytym ze strony Tenutora do poborowania tych dochodów Oficjalistom najmocniej przykazano, aby nie wazyli się żadnych choć najmniejszych nad Instruktarz czynić przeborów, oraz prosić, iżby każdy podobne poborców nadużycia doświadczający raczył o tem uwiadomić Tenutora, który obowiązany donieść Zwierzchności, a ta natychmiast należyta nie ubliży uczynić satysfakcją. — Dnia 31 marca 1816 roku.

Jankiel Josielowicz Jogiches.

I N S T R U K T A R Z.

Na Pobor Dochod Funduszowego Publicznego miasta Wilna z łokciów przemysłowych i Budek dla wyprzedazy wszelkich produktów i Artykułów żywności, oraz na dochód Gnojowym zwany Karboną pobierający się od dnia 5 February 1816 roku, w jednoroczną arędowną Tenutę po dzień takż piąty February tysięcznego ośmsetnego siedmnastego roku z odeszłej w Izbie Skarbowej Litewsko Wileńskiej licytacji, Starozakonnemu Jankielowi Josielowiczowi Jokchisowi wypuszczony, w Radzie miejskiej Wileńskiej ułożony, w Izbie Skarbowej przezierany; i skutkiem Proźby od Jankiela Jokchisa do Rady Miejskiej podanęj w tejże Radzie wypisany, i do druku dla Powszechnej wiadomości przez Pośrednictwo Policji Miejskiej Wileńskiej podany.

Do poborowania takowych Dochodów srebrem za kwitami i znakami wydawać się przez Tenutora powinny, Rada Miejska stosownie do praktykowanego dotąd porządku przepisuje Instruktarz następnym:

1. Z dwónastu Łokciów Szkaplernych Skarbowych Miejskich przy Jatkach Chrześcijańskich nowo zbudowanych od łokcia jednego ile onych zajętymi być może na rok po rubli piętnaści.
2. Od Ogrodników Polskich po dwa łokcie kwadratowe ziemi na ulicach i rynkach publicznych miejskich zajmujący na rok po rubli sześć.
3. Od Ogrodników Ruskich od Stoła dużego takż w Rynku lub na ulicy publicznej wystawionego na rok po rubli dziewięć.
4. Od siedzących w rynku z ptastwem i zwierzyną po dwa łokcie kwadratowe ziemi zajmujących na rok po rubli sześć.
5. Od Smietanników, Kaszawarników i Pierozników tutejszych, ciągle zajmujących się, od łokcia kwadratowego ziemi na rok po rubli trzy.
6. Od Szweców siedzących pod Ratuszem od Krobki na rok po rubli pięć.
7. Od Gancarzów tutejszych siedzących w Rynku, na rok po rubli cztery.
8. Od Łokciów zabudowanych pod Zamkiem numerowanych 116, i nowo przybudowanych własnym kosztem przez różne osoby w tych, gdzie znajdują się piece, na rok po rubli dwa; a tam gdzie nie ma pieców takż na rok po rubli trzy.
9. Od Krupników i Pierozników przy ścianie Ratusza siedzących od łokcia miejsca na rok po rubli trzy.
10. Od Puczków przywożących Wiedlinę, rybę suchą i soloną, oraz Sliwki i nasiona od sań wystawionych na rok po rubli siedm.
11. Od Stołików z Fruktami wystawionych w rynku przy Ratuszu od łokci dwóch dłużyni na miesiąc po rublu jednym kopiejek piędziesiąt.
12. Od Wozów z Fruktami w rynkach za podrobną na onych wyprzedaz, od lepszego gatunku po kopiejek piędziesiąt, a od podlejszego po kopiejek trzydzieści na raz jeden czyli za każdy Wóz.
13. Od różnego Ptastwa oprawnego i nieoprawnego z innych miast na podrobną przedaz przywiezionego od woza po rublu jednym.
14. Od Orzechów prostych podrobnę na wozie przedających się, od woza po kopiejek dwadzieścia pięć.
15. Od przedających Czay na zimę całą od stolika na rynku wystawionego po rubli sześć.
16. Od przywożących z głębi Rosyji pierników, naczyń drewnianych, różnych Bakalii, i drobnych towarów na rynkach publicznych miasta przedających się, na miesiąc po rubli trzy.
17. Od przywożących do miasta na przedaz, różne naczynia, warzywo, jayka, mleczywo, oprócz wszelkiego rodzaju zboża, siana, słomy, drzewa, i węgli do karbony od woza za dzień po kopiejce jedney i pół.
18. Od każdego Człowieka pieszego do miasta na przedaz drzewa, szczaw, zioła, jagody, grzyby, jedlinkę, i dalsze drobne produkta przynoszącego, czy samociągiem przyciągającego za dzień po puł kopiejki.

Z A S T R Z E Z E N I E.

Przekupstwem lub innym przemysłem zajmujące się Soldatów Żony, lub onych wdowy, podług praktykowanego dotąd porządku do żadney należec niemoga i nie powinny opłaty.

Dochod takowy od Łokciów przemysłowych i Budek, oraz od przemysłników czyli przekupniów miejscowych i ciągłych będzie pobierał Tenutor Jankiel Josielowicz Jogiches co miesiąc zgóry podług proporey wedy powyżey przepisanego Instruktarza.

Tenutor pod żadnym pozorem, ani sam przez się, ani przez Oficjalistów swoich najmniejszych Depaktacyi lub przeborów, albo też innym jakimkolwiek sposobem ulegających pod opłatą wedy powyższego Instruktarza ucisnąć nie powinien pod surową za to odpowiedzialną, i mianowicie pod karą opłaty Sztrafu Rubli dwódziesiąt pięciu za najmniejszy przebor dla każdego ukrzywdzonego w połowie, to jest: Rubli dwunastu i pół, a w drugiey takieyże na rzecz Magistratury powszechney Opieki.

Zgodno z Instruktarzem w Kontrakcie zamieszczonym i Tenutorowi wydanym świadczą:

5 Z Dóbr Naywyższym Ukazem JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI, Febr. 14 d. 1809 Roku nastalym, na fundusz JW. Biskupowi Sufr. Adryanowi Hołowni, i Konsystorzowi Metropolitalnemu Litt. Wileń. Naymilszowiey oddanych, w Guber. Wileń. w Pcie Wilanskim i Trockim położonych, różnemi czasy zdiegli ludzie oboiey płci inwentarzami i Skazkami rewizkiemi obięci, a mianowicie: z folwar. Szeszolek Metropol. w Pcie Wileń. Paraf. Widzieniskiey; Marcin i Michał synowie Jerzego Kulancowie, Wincenty Jakóba syn Gasperaniec, Szymon Piotra syn Azolis z synem Antonim, Szymon Jerzego syn Weryk, Maciey syn Jakóba Juksza, Piotr i Tadeusz synowie Jana Rymkowie, Józef Jana syn Michajłow, Cyprian, Andrzej i Stefan synowie Danily Maximowie, Jakób Bartłomieja syn Trymaniec, Józef, Maciuk z synami Justynem, Marcianem i z całą familią u JW. Hrabini Tyszkiewiczowej Star. Gijansk. Kazimierz i Józef Awiniowie alias Baranowscy u JW. Marsz. b. Wilkom. Jerzego Komara, Dominik Awinas v. Baranowski przezwany Benedyktem Jazgieniczem z żoną i całą familią u WJX. Kanonika Jana Kulikowskiego, Jerzy i Maciey bracia synowie Gabryela Trymancowie u W. Justyna Pomarnackiego Sędz. Ziem. Wilkom. — z folwarku Waki Metropolitalney w Pcie Trock. w Parafii Stara Trock Mateusz Jakóba syn Woyniło kucharz z żoną Katarzyną, Mateusz syn Benedykta Zienkiewicz, Jan syn Macieia Baniewicz, Antoni Michała syn Jakubowicz z żoną Maryanną i córką Agatą, Jan Mikołaja syn Raczyński, Jerzy Macieja syn Palewicz, Adam syn Jana Grak, Kazimierz syn Jana Ziękiewicz, Jan Jakóba syn Woyniło z żoną Agatą i synem Jakóbem, Jerzy Jakóba syn Woyniło, Marcin z żoną Maryanną i Jerzy synowie Tomasza Maciulewiczowie, Michał Jerzego syn Rusiecki, Rafał syn Teodora Kopacz z żoną Domicellą z synem Józefem córką Wiktoryą, Anną, Maryanną, Rozalią, Maryanna Andrzejia córka Grablewska, Ewa Adama córka Stankiewiczówna, Magdalena córka Mateusza Rusiecka — Izby przeto wyrażeni włóścianie zbiegli z dóbr pojaśnionych wyżej, jako funduszowych, a tém samem Skarbowych, do Skazek teraz formujących się przez nikogo zapisywanymi niebyli, owszem gdyby przez Policją Ziemską do miejsca ich urodzenia powróceni zostali, gdyż jako własnych, na mocy praw krajowych Aktorowie dochodzić będą, przez niniejsze trzykrotne ogłoszenie zastrzegając, w imieniu Aktorow naymocniey upraszam, i podpisuję — Dyecezalny JW. Biskupa Orsz. Sekretarz, Franciszek Zacharzewski.

1 Przy Folwarkach funduszowych Miasta Wileńskiego wysoki Dwór, Kupryaniszki, Leoniszki i Topaciszki zwanych przez przeszłe w Ru 1812 wolenne okoliczności zniszczonych, naydujące się Sianokosne Łąki, i pola na paszę bydła, na lato nadchodzące, Ru terażniejszego; skutkiem zalecenia JW. Litewsko-Wileńskiej Gubernii Cywilnego Gubernatora i Kawalera Ławńskiego dnia 9 presentium za Nm 2081 Radzie Miejskiej Wileńskiej danego przez Publiczną Licytacją zaarendowane zostaną; Do jakowej licytacji na Ratuszu w Radzie odchodzić mającey, naznaczywszy też Rada trzy terminy w dniach 19m, 20m i 21m idącego Mca Apr. ażeby życzący zaarendować na tegoroczne lato przy wyrażonych folwarkach będące Łąki i napaszę bydła pola, w każdym oznaczonym dniu zrana od godziny dziewiątej do dwunastej południowej, dla wzięcia od Rady Kontraktow w Radzie iawili się; Rada miejska Wileńska przez niniejszą w Gazecie Kurjera Litewskiego zamieszczającą się Awizacją Publiczną uwiadomienia — Datt na Ratuszu Wileńskim w Radzie tegoż Miasta Roku 1816 Mca Apr. 11 dnia.

2 Z majątku Duchownego Rukoyń, mającego położenie w Gubernii i Powiecie Wileńskim, zbiegli różnemi czasy poddani, i w rewizyi 1795 oraz 1811go roku, przy tymże majątku zapisani ludzie, Michał Bartłomieja syn Kossowski mający teraz lat

20, Wawrzyniec Stanisława syn Frackiewicz lat 59, Franciszek Bartłomieja syn Rodziewicz lat 20, Jędrzey Franciszka syn Wierczniey lat 24, Jędrzey Jozefa syn Urbanowicz lat 44, Maciey Tomasza syn Ossowski lat 9 z matką Katarzyną, i Kazimierz Tadeusza syn Wiszniewski lat 52 — Ninieyszem przeto ogłoszeniem zastrzegając, aby wzmienieni powyżey ludzie w następney rewizyi nigdzie do Skazek zapisani niebyli; o dostawienie ich za pośrednictwem Policji domajątku Rukoyń, upraszam.

Jozefat Sawicki Kządca majątku Rukoyń.

2 Kommissya Sądowa Edukacyyna, w sprawie funduszu Edukacyynego z JOO. Xiążętami, Stanisławem Senatorem Królestwa Polskiego, Dóbr Sielczowa w Pcie Nowogrod Wołyńskim, Maxymilianem Kamerherem Kommissarzem Kommissyi swęy, miasteczka Krzywina w Pcie Ostrogskim, Karolem byłym Marszałkiem Powiatu Kowelskiego, miasta Ostroga dziedzicami Jabłonowskiemi, Sukcessorami JOX. Janusza Jabłonowskiego Kanonika Łuckiego, Wsi Tupał w Pcie Kowelskim Dziedzica — Sukcessorami JOXX. Jana, Kajałana i Anny z Xiążąt Sapielow Jabłonowskich Wojewodow Bractaw. JW. Emlią z Xiążąt Sapielow Jelską w mieście Wileń mieszkającą, JOX. Sapielą Tęynym Konsyliarzem Uszpola w Pcie Wilkomirskim dziedzicem, JW mi Soltykami, JWną Maryanną z Xiążąt Sapielow Puzyriną Dobra swe w Pcie Wileńskim mającą, przy przesłaniu Obwieszczenia do Gazety Kurjera Litew. o zapłacenie sumy trzech, jedney, zł. 50,000, drugiey zł. 1000, trzeciey zł. 10,000 po Duchowieństwie za granicę odpadłem z zapisu Jasnie Oswieconey Xiężny Anny z Sapielow Jabłonowskiej W. B. pochodzących, z prowizyami corocznemi, Dekretem Sądu swego Ru 1815 duzo 12 miesiąca Listopada z Nru 1882 i Obwieszczeniem pod Nm 17,577 d. 6. Września Ru tegoż objętey poszukiwane, na stawienie się stron, złożenie dowodow i ostateczną odpowiedź dzień 2 Miesiąca Maja 1816 Ru pod rygorem w Ordynacyi założonym i obowiązkiem ulegania choćby zaocznemu Dekretowi znacza — Dan w Krzemieńcu dnia 13 marca 1816 Roku Platsr K. S. E.

Sekretarz Józef Kruczkowski.

2 Podaje się do wiadomości, że w folwarku XX. Bernardynow w mieście Wileń znajduie się do sprzedania do 200 sążni kwadratowych dREW opałowowych, suchey brzozy i olchi; kto żada kupić takową ilość razem, albo częściami, może o cenie dowiedzieć się u Ekonomu w tymże folwarku.

1 Sąd Exdywizorski na satysfakcyą Wierzycieli zesłego Janusza Tyszkiewicza Jenerala, w dobrach Srzedniku ustanowiony; już pod dniem 13 Mca lutego teraz idącego 1816 roku, wszystkim Kredytorom i pretensorom onego oznaymił: Za odbyciem Aktow w dobrach Kowarsku, czynność swoją w dobrach Srzedniku niezawodnie w dniu 20 marca tegoż Roku rozpocznie. Co gdy już zjazdem swoim na ów termin dokonał; ma uwiadomić za powinność tychże Kredytorow powtórnie, że jako jest zamiarem Sądu dla oszczędzenia massy dadź corychlejszy pospiech czynnościom swoim, tak ażeby ciż Kredytorowie nieomieszkanie z dowodami pretensyow, w dobrach Srzedniku stawili się — Gdyż Sąd Exdywizorski uszczerbiac massy długim oczekiwaniem, zenie będzie, wczesnie ostrzega, a ze skutkow omieszkania się wedle Dekretu Remissyynego wypadnie koley amissyi, przytém też powtórnie zawiadamia, że w ciągu czynności sądowych, licytacya ruchomego majątku, za gotowy pieniądz odbywać się będzie — Datt w Srzedniku Ru 1816 Mca Marca 21 dnia — Wawrzyniec Klimowicz Grodz. Wil. Prezyd. Exdyw. — Adam Kozakowski Prez. Grodz. Kowień. Exdyw. — Felicyan Gadon b. Ziem. Telsz. Pisarz Exdyw. — Michał Rodziewicz MW. b. Prezyd. Ziem. i Sędzia Nor. Pttu Wiley. Exd. Ignacy Chomski Sędz. Ziem. Pttu Wiley. Exdyw.